

dagsordenspunkt samt andre relevante dokumenter til den internationale konference.

Plenarforsamlingen vedtog den 6. december 1967 resolutionsforslaget med samme stemmemønster som ved afstemningen i 6. udvalg (res. 2287).

6. udvalgs rapport: A/6913 og corr. 1.

Folkeretlige principper vedrørende venskabelige forbindelser og samarbejde mellem stater i overensstemmelse med FNs pagt.

(Dagsordenens punkt 87).

Det af 18. samling nedsatte og under 20. samling udvidede særudvalg angående folkeretlige principper vedrørende venskabelige forbindelser og samarbejde mellem stater afholdt sin tredje mødesamling i Genève i sommeren 1967 og nåede til enighed om yderligere to af syv folkeretlige principper, der vil blive nærmere omtalt nedenfor. Særudvalgets beretning lå til grund for 6. udvalgs behandling af sagen, der drøftedes på 13 møder mellem den 8. og 22. november 1967.

I. Debatten.

Under debatten blev der fra alle sider givet udtryk for anerkendelse af særudvalgets arbejde, og man fandt, at uanset det over tre mødesamlinger kun var lykkedes at nå til enighed om fire af de syv principper, burde særudvalgets arbejde fortsætte i hvert fald i endnu en mødesamling.

Fra USA's og Storbritanniens side fremhævedes, at selv om det ved første øjekast kunne se ud, som om der kun forelå enighed i særudvalget om de fire mindst kontroversielle principper, var man også nået til enighed på en række områder vedrørende to af de tre resterende principper. Fra britisk side fremhævedes specielt, at Storbritannien under Genève-forhandlingerne havde søgt at fremme forhandlingerne mest muligt ved at fremlægge et fuldt udarbejdet udkast til deklARATION om venskabelige forbindelser.

Med udgangspunkt i principperne om ikke-magtanvendelse og folkenes ligeberettigelse og selvbestemmelse rettedes fra sovjetisk, hviderussisk og ukrainsk side angreb mod USA's krigsførelse i Vietnam. Angrebene må i forhold til tidligere år betegnes som

bemærkelsesværdigt afdæmpede. Sovjetunionen fandt i øvrigt, at særudvalget var nået til et vist positivt resultat, og at der var gode udsigter til at nå til et godt slutresultat.

Fra de øvrige østeuropæiske landes side kritiseredes afstemningsproceduren i særudvalget, og man fandt det som tidligere år utilfredsstillende, at de vestlige lande ikke ville opgive kravet om „consensus“, d.v.s. fuld enighed om formuleringen af principperne. Kritikken af enstemmighedsproceduren støttedes af både latinamerikanske og afro-asiatiske lande. Frankrig understregede, at der var grund til at være optimistisk med hensyn til særudvalgets fortsatte arbejde, og fandt, at resultaterne i Genève viste, at man fra vestlig side havde en både konstruktiv og positiv holdning til spørgsmålet.

II. Bemærkninger om de enkelte folkeretlige principper.

1. Undladelse af magtanvendelse i internationale forhold.

Under særudvalgets mødesamling var der ikke opnået enighed om princippet. De kontroversielle punkter var, hvorvidt definitionen af magt burde medtage også sådanne former for magtanvendelse som økonomisk pression o. lign., og i hvilket omfang magtanvendelse i selvforsvar samt magtanvendelse i forsvar mod kolonial undertrykkelse var tilladelig. Der opnåedes dog i særudvalget enighed om en række elementer, der burde indgå i princippet's formulering.

Under behandlingen i 6. udvalg fremhævede USA vigtigheden af, at forbuddet mod magtanvendelse også omfatter forbud mod krænkelse af internationale demarkationslinier, og man fandt ikke, at et sådant forbud kunne præjudicere eventuelle senere grænsedragninger.

Storbritannien fandt, at forsøgene på at udvide princippet til koloniale spørgsmål kunne vise sig at gøre enighed umulig. På den anden side syntes et latinamerikansk forslag om at lade forbuddet omfatte magtanvendelse mod de områder, der er omfattet af resolution 1514 (XV) om uafhængighed for kolonier og befolkninger under koloniale herredømme, fremsat under særudvalgets Genève-samling, at give gode